Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Lausunto
18.5.2018

Liite
TEM/2267/00.01.02/2016

Viite
U 41/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (maantieliikenteen ajo- ja lepoaikojen valvontadirektiivin muuttaminen ja kuljettajien lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon koskevien sääntöjen vahvistaminen)

Työ- ja elinkeinoministeriön kannalta päähuomiot komission maantieliikennettä koskevasta paketista liittyvät lähetettyjen työntekijöiden työehtojen sääntelyyn ja tämän sääntelyn ulottamiseen myös maantieliikenteen alalla kansainvälisiin kuljetuksiin sekä työehtojen valvontaan. Työehtojen valvonta kuluu käytännön tasolla sosiaali- ja terveysministeriön toimialalle ja aluehallintoviranomaisten valvottavaksi (työsuojelun vastuualue).

Lähetettyjen työntekijöiden työehtojen (palkka ja vuosiloma) soveltaminen kansainväliseen kuljetustoimintaan – valvontadirektiivin muutos

U-jatkokirjelmässä on täsmennetty lähetettyjen direktiivin soveltamista kolmansien maiden kuljetuksiin alihankintatilanteissa EU-alueella. Liikennetyöryhmässä on keskusteltu direktiivin soveltamisesta kolmansista maista tapahtuviin kansainvälisiin kuljetuksiin, soveltaminen rajoitettaisiin vain EU:n sisällä tapahtuviin kuljetuksiin, ei esimerkiksi Suomen ja Venäjän välisiin kahdenkeskisiin kuljetuksiin.

Lähetettyjen työtekijöiden direktiiviä ja kansallista lakia lähetetyistä työntekijöistä ei ole sovellettu käytännössä kansainvälisiin kuljetuksiin alihankintatilanteissa, koska työnteko ei tapahdu Suomessa ja lähettämisen kriteerit eivät käytännössä täyty siten kuin direktiivi 96/71/EY edellyttää. Kolmansien maiden kuljetusyritysten sääntelyssä on huomioitava yritysryhmän sisäiset siirrot ja työvoiman vuokraus, joissa työtä tehdään käytännössä kohdemaassa EU-alueella. Tällöin tulee sovellettavaksi myös lähetettyjen sääntely.

Lisäksi Suomi suhtautuu kriittisesti läpikulkuvaltioiden työehtojen noudattamiseen kuljettajaan, kun läpikulkumaassa ei tapahdu lastin kuormaamista ja purkamista (transit).

Työlupasääntelyyn ehdotus ei vaikuta.

Lähetettyjen työntekijöiden valvontakeinot – valvontadirektiivin muutos

Liikennepaketin ehdotus valvontadirektiivin osalta olisi erityissääntelyä suhteessa lähetettyjä työntekijöitä koskevaan sääntelyyn ja siten kuljetusalalle tulisi esityksen mukaan sovellettavaksi vain ne valvontakeinot, joita ehdotuksessa nyt säädettäisiin.

Maantieliikenneryhmässä on ehdotettu, että suljettua listaa voitaisiin täydentää delegoiduilla säännöksillä ja komissio on puoltanut tätä. Maantieliikenneryhmässä on esitetty, että kohdemaan viranomainen voisi pyytää tarvittaessa jälkikäteen valvontaansa varten sähköisen järjestelmän kautta (ns. IMI) tietoja alkuperämaan valvontaviranomaiselta tarvittavia asiakirjoja eikä suoraan työantajalta.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä sitä, että valvontakeinoissa huomioitaisiin mahdolliset tarpeet kehittää valvontakeinoja tulevaisuudessa. Kohdemaan kannalta suljettu lista on ongelmallinen ja valvonnan tehokkuutta heikentävä tekijä. Yksistään IMI järjestelmän kautta toimiminen alkuperämaan valvontaviranomaisen kautta mutkistaa tarpeettomasti valvontaa. Perinteisesti työsuojeluviranomaiselle on oltava oikeus olla yhteydessä suoraan lähetetyn työntekijän työnantajaan, eikä ehdotuksilla saisi tätä asetelmaa heikentää.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että muut valvontadirektiivin 2006/22/EY muutokset etenevät oikeaan suuntaan.

Päivi Kantanen
neuvotteleva virkamies

TIEDOKSI

TEM Kirjaamo
Tarja Kröger, TEM
Jan Hjelt,TEM
Seija Jalkanen, TEM
Liisa Heinonen, TEM
Kimmo Ruth, TEM
Pekka Timonen, TEM
Jari Gustafsson, TEM